

Osuuskuntien ja jäsenten veromuutokset

Hallituksen esitys ja osuuskuntien
muutosvaatimukset

Tilannekatsaus

- Hallituksen esitys eduskunnalle annettiin 15.9.2014
- sekä osuuskuntien että niiden jäsenten verotukseen ehdotetut muutokset noudattelevat syksyn 2013 peruslinjauksia
  - Jäsenten verotuksen osalta säännöksiä yksinkertaistettu
  - Osuuskuntien osalta ehdotetut muutokset jopa tiukemmat
- Valmisteltu virkamiestyönät, osuuskuntien näkökohtia ei otettu huomioon
- Osuuskunnilla kuitenkin oma työryhmä, jossa mukana osuuskuntien edustajat kaikilta toimialoilta

Keskeiset ehdotukset / jäsenten verotus

- Jäsenten verotus / osuusmaksun korko / luonnollinen henkilö
  - (TVL palkansaaja, EVL elinkeinonharjoittaja ja MVL maatalouden harjoittaja)
  - 2.500 €:oon 75 % verovapaa, 25 % veronalaista pääomatuloa
  - ylimenevä osuus
    - 85 % pääomatuloa (TVL,)
    - 75 % (EVL, ja MVL)
  - Jako ansitulo / pääomatulo, jos osuuskunnassa alle 500 jäsentä ja korko > 8 % (TVL)
  - Yhteisöjäsenelle maksettu osuusmaksun korko verovapaa

Keskeiset ehdotukset / Osuuskunnan verotus

- Ylijäämäpalautus = osuuskunnan **tilikauden jälkeen** ostojen, myyntien tai niihin rinnastettavien suhteessa jakama ylijäämä
- Ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuutta rajoitetaan
- Vähennykseen oikeutettu
  - vain osuuskunta, jossa jäsenellä max. 10 %:n äänivalta => käytännössä oltava vähintään 10 jäsentä
- Vähennyskelpoista VAIN elinkeinotoimintaa tai maataloutta harjoittavalle jäsenelle maksettu ylijäämäpalautus
- EI vähennyskelpoista jos maksetaan esim.
  1. metsätaloutta harjoittavalle jäsenelle => hakeosuuskunnat ja Metsäliitto
  2. Kuluttajaosuuskuntien jäsenille => osuuskaupat

Muutosvaatimukset

1) Jäsenten verotus:

- Jäsenille maksettavan osuusmaksun koron lievästi verotettu osuus nostettava 10.000 €:oon
- Lisäksi 100 €:n verovapaa osuus

2) Osuuskuntien verotus:

- jäsenten lukumäärää ja äänivaltaa koskeva rajoitus muutetaan siten, että jäseniä tulee olla vähintään kolme eikä yhdenkään jäsenen äänivalta voi ylittää yksin tai yhdessä samaan lähipiiriin tai samaan etuyhteyteen kuuluvan jäsenen kanssa 50 %:a.

- Metsätalouden harjoittajille ostojen ja myyntien suhteessa jaettava ylijäämä tulee olla osuuskunnalle vähennyskelpoista
- Myös kuluttajaosuuskuntien jäsenilleen jakama ylijäämä tulee olla osuuskunnalle vähennyskelpoista

3) Muutokset edellyttävät järjestelmämuutoksia sekä osuuskunnille että verohallinnolle => siirtymäaika lain voimaantulolle

Perustelut / jäsenten verotus

- Listaamattoman osakeyhtiön osingonsaajan saamaan 150.000 €:n veroetuun verrattuna 2.500 €:n raja alimitoitettu
- Rajan nostolla erittäin vähäinen fiskaalinen merkitys
- jäsenten sijoituksilla erittäin suuri merkitys mm. osuuspankkien pääomahuollolle sekä Metsäliitton ja Valion suunniteluille investoinneille
- Etenkin osuuskauppojen maksamat osuusmaksun korot pääsääntöisesti enimmillään alle 50 € => lisää huomattavasti hallinnollista työtä sekä osuuskunnissa että veronsaajalla

Perustelut / osuuskuntien verotus

- Tavoitteena on se, että ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuus koskisi niin sanottuja perinteisiä tuottajaosuuskuntia (HE s. 19)
  - Esim. Metsäliitto tyypillinen perinteinen tuottajaosuuskunta - tätä ei kyseenalaisteta HE:ssä
- Metsätalouden harjoittajien tulot verotetaan TVL:n mukaan, muiden tuottajaosuuskunnan jäsenten tulot MVL:n mukaan
  - poikkeavalle verokohtelulle ei mitään loogista perustetta, lähinnä verotekninen järjestely
  - Kuitenkin osuuskunnan vähennysoikeuden kannalta ratkaiseva peruste => asettaa perusteetta osuuskunnat eriarvoiseen asemaan
- Ylijäämäpalautuksen vähennyskelvottomuus johtaa käytännössä kaksinkertaiseen verotukseen
  - maksajalle vähennyskelvoton, saajalle veronalainen

Perustelut / osuuskuntien verotus

- ylijäämän vähennykseen oikeutettu vain osuuskunta, jossa yhden jäsenen äänivalta enintään 10 %
  - Raja täysin keinotekoinen ja sattumanvarainen, jonka osuustoiminnalle mahdollisesti aiheuttamia ongelmia mahdoton arvioida
  - Kohtelee jopa samalla toimialalla samanlaista toimintaa harjoittavia osuuskuntia eri tavalla
  - Hankintaosuuskunta: esim. SOK – ainakin yhden jäsenen äänivalta > 10 %, Tuko alle 10 jäsentä
    - Kummatkin perusajatukseltaan ”perinteisiä” osuuskuntia

- Mahdollisuus ei-toivottuun verosuunnitteluun estettävissä muilla keinoin
- osuuskuntien kansainvälinen veropako epätodennäköinen
  - Uuden osuuskuntalain merkitystä perusteena ylikorostettu
- Osuuskuntien kannalta iso ongelma:
  - Seurannaisvaikutuksena mahdollisesti vaatimus markkinaehtoisesta hinnoittelusta osalle osuuskunnista => oikeustilan epäselvyys hankaloittaa toimintaa vuosikausia

- Omakustannusperusteisesta hinnoittelusta
  - Osuuskunnan toiminnan tarkoitus huomioon ottaen osuuskunnan ja sen jäsenten välisessä hinnoittelussa verotyksessä yleisesti hyväksytty
  - Ratkaisussa KHO 2011:103 kytketty toisiinsa ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuus ja omakustannusperusteinen hinnoittelu
  - Ylijäämäpalautuksen vähennyskelpoisuuden rajoittaminen voi aiheuttaa tulkintaongelman osuuskunnan ja sen jäsenen välisten liiketoimien hinnoittelusta – voiko jatkossa jäsenkaupassa poiketa markkinaehtoisesta hinnoittelusta?
  - Tältä osin ainakin esityksen perusteluita tulisi täydentää siten, että muutoksesta huolimatta käyvästä hinnasta poikkeaminen on jäsenkaupassa jatkossakin mahdollista